

Міністерство освіти й науки України
Донбаська державна машинобудівна академія
Кафедра «КДіМПМ»

Самостійна робота
по дисципліні «Інтелектуальна власність»

Виконав:

ст. гр.

Перевірив:

доц. Єрьомкін Є.А.

Краматорськ, 2019

Варіант №10

1. Етапи розробки винаходу.
2. Що таке інтелектуальна власність?
3. Умови авторського договору.
4. Суб'єкти суміжних прав.
5. Визначити індекс МПК винаходу «СПОСІБ НЕРУХОМОГО З'ЄДНАННЯ ДВОХ ДЕТАЛЕЙ» і скласти формулу винаходу по його опису (див. додаток).

ДОДАТОК (вар. № 10)

СПОСІБ НЕРУХОМОГО З'ЄДНАННЯ ДВОХ ДЕТАЛЕЙ

Корисна модель відноситься до галузі техніки, а саме до механоскладального виробництва і може бути використана при складанні з'єднань з натягом.

У багатьох конструкціях машин в нерухомих з'єднаннях деталей з натягом не допускається або обмежується зазор між торцями спряжених деталей.

Досягнення цієї вимоги в з'єднаннях, що складають з попереднім нагріванням охоплюючої деталі, утруднюється тим, що в процесі охолодження встановленої до упору охоплюючої деталі відбувається зменшення не тільки поперечних, але й поздовжніх розмірів, внаслідок чого утворюється зазор між торцями деталей, які з'єднуються.

Щоб уникнути опресовування, що призводить до зниження міцності з'єднання, використовують деякі способи складання з безазорних стиків, спрямовані на те, щоб зменшення поздовжніх розмірів охоплюючої деталі після встановлення її на охоплювану деталь до упору відбувалося у напрямку спряжених торців деталей [авт. свід. СРСР №211305 МКВ В23р кл. 49^l, 12, опубл.08.11.68, авт.свід. СРСР №239017 МКВ В23р, кл. 49^l, 12, опубл. 10.03.69].

По технічній суті найбільш близьким аналогом запропонованого способу є спосіб складання деталей з гарантованим натягом [авт. свід. СРСР №365231 М. кл. В23р, опубл. 08.01.73., бюл. №6], згідно з яким на ділянці біля торців, що стикаються, на одній зі спряжених деталей виконують циліндричний виступ і деталі забезпечують натяг δ_1 завдяки посадці П1, а на решті ділянки деталі спрягають з посадкою П2, що відповідає розрахунковому натягу δ_2 , причому $\delta_1 > \delta_2$.

Складання здійснюють з попереднім нагріванням охоплюючої деталі (втулки) чи з попереднім охолодженням охоплюваної деталі (вала). В процесі остигання нагрітої втулки (якщо складання виконують з нагріванням) чи підвищення температури вала (якщо складання виконується з охолодженням) первісне зближення з'єднуваних деталей, а значить їх охоплення відбувається в зоні з більшим натягом, тобто на ділянці, що ближче до торців, що стикаються. Через це зміна поздовжніх розмірів охоплюючої чи охоплюваної деталі відбувається в напрямку вказаної ділянки з більшим натягом, і таким чином можна мінімізувати зазор між торцями деталей і уникнути поздовжнього допресування.

Недоліком цього способу є те, що при складанні з'єднання зазор між торцями, що стикаються все ж таки, хоч і менший ніж при традиційному способі термічного складання, але буде утворюватися, що в деяких вузлах неприпустимо. Дійсно, навіть теоретично, після повного зближення і початку контакту спряжених поверхонь деталей в зоні з більшим натягом П1 подальша зміна поздовжніх розмірів нагрітої чи охолодженої деталі буде відбуватися в напрямку середини цієї ділянки, тобто також і половини її з боку торців, що стикаються. Практично ж після того, як і решта спряжених поверхонь зближаться і почнеться процес їх охоплення, тобто реалізація розрахункового натягу П2, сили зчеплення на цій частині довжини з'єднання почнуть протидіяти здійсненню закладеної ідеї

зміни поздовжніх розмірів в напрямку середини ділянки з більшим, ніж розрахунковий, натягом П2. Таким чином, величина зазору між торцями деталей визначається зменшенням поздовжніх розмірів не тільки половини ділянки з посадкою П1, але також і частково довжини ділянки з посадкою П2.

З цього можна дійти також висновку, що реалізація цього способу складання ускладнюється розрахунками співвідношень натягів П1 і П2 та довжин обох ділянок з різними натягами.

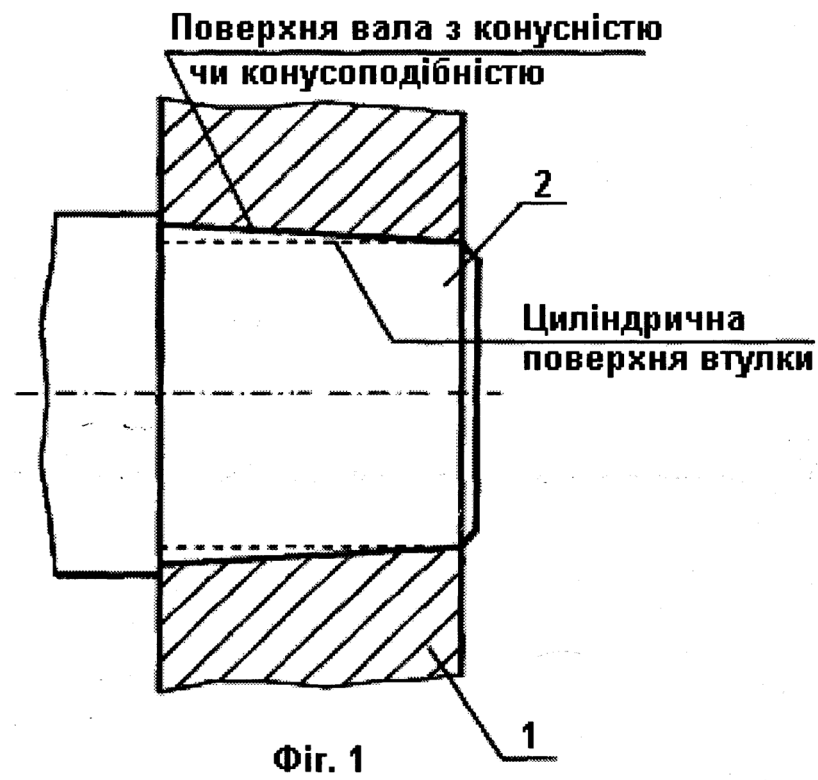
В основу корисної моделі поставлено задачу розробити спосіб складання з'єднань з гарантованим натягом, за яким зміна поздовжніх розмірів охоплюючої деталі (у випадку складання з попереднім її нагріванням) чи охоплюваної деталі (у випадку складання з попереднім її охолодженням) відбувається безпосередньо до торців деталей, що стикаються, через що стик деталей не розкривається і зазор не утворюється.

Поставлена задача вирішується тим, що одну з деталей (переважно охоплювану) з'єднання з гарантованим натягом виконують з конусністю чи конусоподібністю таким чином, аби первісне зближення спряжених поверхонь в результаті остигання охоплюваної деталі чи підвищення температури охоплюваної деталі відбувалось безпосередньо біля торців, що стикаються. Тобто у випадку, наприклад, використання для цього вала біля торців, що стикаються виконують більший діаметр конуса, а у випадку використання втулки - менший діаметр конуса.

Суть корисної моделі пояснюється кресленням. На Фіг.1 зображені охоплююча деталь 1 з циліндричним отвором та охоплювана деталь 2 з конічною чи конусоподібною зовнішньою поверхнею.

Складання з'єднання здійснюють як і за прототипом, з попереднім нагріванням охоплюючої деталі (втулки) чи з попереднім охолодженням охоплюваної деталі (вала). Але, на відміну від прототипу, згідно з запропонованим способом при стабілізації температури деталі, що піддають температурній обробці, первісне зближення спряжених поверхонь відбувається безпосередньо біля торців, що стикаються, а за цим через лінійний характер залежності зменшення величини натягу від відстані від торців сила зчеплення також зменшується за лінійним законом.

Отже, сила зчеплення поверхонь біля торців, що стикаються, по-перше найраніше виникає, а, по-друге, має найбільшу величину. Через це після зацемлення з'єднання біля торців саме в цьому напрямку буде відбуватися зменшення поздовжніх розмірів нагрітої втулки та охолодженого вала і стик не розкриється, тобто зазор між торцями не буде утворюватися.

1. ЕТАПИ РОЗРОБКИ ВИНАХОДУ.

Виділяють 4 етапу розробки винаходу:

- ✓ всебічні лабораторні дослідження (перевірка самої можливості реалізації об'єкта);
- ✓ невелике експериментальне виробництво або виготовлення єдиного зразка (перевіряють працездатність зразка);
- ✓ велике експериментальне виробництво або більша серія зразків (собівартість, експлуатаційні витрати, розрахунковий термін служби, величина передбачуваного прибутку, дослідження ринків збуту, розробка технології промислового виробництва);
- ✓ промислове виробництво.

2. ЩО ТАКЕ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ?

Інтелектуальна власність — це продукти творчої діяльності у виробничій, науковій, літературній, художньої областях, що носять нематеріальний характер. Разом з тим, інтелектуальна власність втілюється в певні матеріальні об'єкти або супроводжує їх, є присутнім як компонент якості, ціни товару. Із цього погляду вона сама стає різновидом товару.

Однак на відміну від товару як матеріальної речі, інтелектуальна власність сама по собі в стані приносити прибуток її власникам, тільки якщо забезпечена спеціальною правовою охороною з боку держави.

До об'єктів права інтелектуальної власності ставляться: патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування, програми для ЕОМ, «ноу-хау», торговельні секрети, авторські й суміжні права й ін.

У внутрішньодержавних правових системах відносини по створенню й використанню інтелектуальної власності регулюються нормами авторського права, патентного права й іншими інститутами цивільного й торговельного права.

Захист інтелектуальної власності безпосередньо пов'язана з діяльністю по боротьбі з несумлінною конкуренцією. Під несумлінною конкуренцією, зокрема, розуміють: поширення перекручених відомостей про товар, характер, спосіб, місці його виготовлення, споживчих властивостях і інших якостях товару; самовільне використання товарного знака, фірмового найменування, маркування товару; копіювання форми, упакування, зовнішнього оформлення товару й ін.

3. УМОВИ АВТОРСЬКОГО ДОГОВОРУ

Договір про створення на замовлення й використання об'єкта права інтелектуальної власності по юридичній природі є одним з видів авторського договору. За таким договором творець зобов'язується створити об'єкт права інтелектуальної власності відповідно до вимог договору й у передбачений договором строк передати його замовникові. Договір про створення на замовлення й використання об'єкта права інтелектуальної власності в більшості випадків полягає на створення конкретного добутку. За таким договором автор зобов'язується створити добуток, який повинний відповідати вимогам, які передбачені договором і передати його замовникові. У рахунок обумовленого договором винагороди замовник зобов'язано виплатити авторові аванс, розмір і строки виплати якого визначаються угодою сторін. Сторона, що не виконала або виконала неналежним чином свої зобов'язання, повинна відшкодувати потерпілій стороні заподіяні збитки, включаючи упущену вигоду. У випадку неповного виконання автором вимог, що втримуються в договорі, замовник добутку має право вимагати відповідної доробки добутку.

Коли всі виняткові майнові права інтелектуальної власності передані іншому фізичному або юридичній особі без яких-небудь обмежень, має місце передачі (відчуження) виняткових майнових прав інтелектуальної власності. Договір про передачу виняткових майнових прав інтелектуальної власності - це юридичний акт, за допомогою якого суб'єкт права інтелектуальної власності передає свої виняткові майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності

іншій особі. Ця дія підтверджується письмовим документом, який називається «актом передачі прав» або «передачею прав». Одержувач стає новим суб'єктом права інтелектуальної власності на цей об'єкт і здобуває всі виняткові майнові права інтелектуальної власності на нього.

Наприклад, власник патенту має право передати виняткові майнові права інтелектуальної власності на винахід фізичному або юридичній особі. Найчастіше такий договір здійснюється по моделі договору купівлі-продажу, однак також може здійснюватися й у рамках договору міни. Якщо як зустрічне задоволення виступає певний результат, договір може містити в собі елементи договорів підряду або послуги. Дозволяється також безкоштовний договір про передачу виняткових майнових прав інтелектуальної власності, що характерно для договору дарування. Таким чином, договір про передачу виняткових майнових прав інтелектуальної власності не обмежений якої-небудь договірної моделі й може бути здійснено в рамках багатьох цивільно-правових договорів. Зміст договору про передачу виняткових майнових прав інтелектуальної власності, у якій би формі він не здійснювався, полягає в тому, що до одержувача переходять у повному обсязі всі виняткові майнові права на об'єкт права інтелектуальної власності, що належать передавачу. Це означає, що сторони не мають право своєю угодою розділити, наприклад, сфери використання винаходу, установити будь-які тимчасові або територіальні обмеження виняткових майнових прав, які переходять до нового суб'єкта майнових прав інтелектуальної власності на винахід. Відповідно саме одержувач правий має право надавати ліцензії на використання винаходу іншим особам, а також виступати на захист своїх прав у суді й інших органах.

Слід зазначити, що в Законі України « Про авторське право й суміжних правах», а також в інших нормативно-правових актах щодо авторського права й суміжних прав терміни «ліцензія» і «ліцензійний договір» не використовуються. Згідно зі ст. 32 цього закону авторові й іншій особі, яка є власником авторського права на добуток, належить виключне право надавати іншим особам дозвіл на використання добутку на підставі авторського договору. Використання добутку будь-якою особою у свою чергу допускається

винятково на підставі авторського договору. При цьому передача права на використання добутку іншим особам може здійснюється на основі авторського договору про передачу виняткового або невиняткового права на таке використання. У ст. 33 Закону України « Про авторське право й суміжних правах» мова йде про умови укладання договору про передачу права на використання добутків, при цьому відповідні відомства й творчі союзи можуть розробляти типові авторські договори (зразки авторських договорів). У теж час ГК України передбачає висновок ліцензійних договорів і для об'єктів авторського права, вимагає внесення відповідних змін у Закон України « Про авторське право й суміжних правах» і пов'язаних з ним нормативно-правових актів.

4. СУБ'ЄКТИ СУМІЖНИХ ПРАВ

1. Первинні суб'єкти суміжних прав здійснюють поширення добутків авторів серед як можна більшого кола людей. Як відзначається в ст. 450 ГК і ст. 37 Закону України « Про авторське право й суміжних правах», у групу первинних суб'єктів суміжних прав ставляться: виконавець, виробник фонограми, виробник відеограми, організація віщання. Визначення первинних суб'єктів суміжних прав утримується в ст. 2 Закону України « Про авторське право й суміжних правах».

Виконавець - це актор (театру, кіно і т.д.), співак, музикант, танцюрист або інша особа, яка виконує роль, співає, читає, декламує, відіграє на музичному інструменті, танцює або будь-яким іншим способом виконує добутку літератури, мистецтва або добутки народної творчості, циркові, естрадні, лялькові номери, пантоміми й т.п., а також диригент музичних і музично-драматичних добутків.

Виробник відеограми - це фізичне або юридична особа, що побрала на себе ініціативу й відповідає за перший відеозапис виконання або яких-небудь зображень, що рухаються (як зі звуковим супроводом, так і без нього).

Виробник фонограми - це фізичне або юридична особа, що побрала на себе ініціативу й відповідає за перший звукозапис виконання або будь-яких звуків.

Організація віщання - це організація ефірного віщання або організація кабельного віщання.

Виконавці здійснюють свої права за умови дотримання ними прав авторів, що виконуються добутоків і інших суб'єктів авторського права. Виробники фонограм, виробники відеограм повинні дотримувати прав суб'єктів авторського права й виконавців. Організації віщання повинні дотримувати прав суб'єктів авторського права, виконавців, виробників фонограм (відеограм).

Для підтвердження статусу первинного суб'єкта суміжних прав досить указати ім'я (найменування) відповідно у фонограмі, відеограмі, їх екземплярах або на впакуванні, а також під час передачі організації віщання, при відсутності доказів іншого.

Згідно зі ст. 36 Закону України « Про телебачення й радіомовлення» телерадіоорганізація має право вимагати згадування свого найменування у зв'язку із записом, відтворенням, поширенням своєї передачі й публічним повторним її оповіщенням іншою телерадіоорганізацією.

2. Крім того, згідно зі ст. 36 Закону України « Про авторське право й суміжних правах» суб'єктами суміжних прав також є спадкоємці (правонаступники) і особи, яким на законних підставах передані відповідні суміжні майнові права того або іншого первинного суб'єкта суміжних прав. Слід зазначити, що суміжні майнові права організації віщання можуть бути передані тільки її правонаступникові.

5. ВИЗНАЧИТИ ІНДЕКС МПК ВИНАХОДУ «СПОСІБ НЕРУХОМОГО З'ЄДНАННЯ ДВОХ ДЕТАЛЕЙ» І СКЛАСТИ ФОРМУЛУ ВИНАХОДУ ПО ЙОГО ОПИСУ

Індекс МПК винаходу «СПОСІБ НЕРУХОМОГО З'ЄДНАННЯ ДВОХ ДЕТАЛЕЙ»: F16B 4/00

МАШИНОБУДУВАННЯ; ОСВІТЛЮВАННЯ; ОПАЛЮВАННЯ; ЗБРОЯ F; ПІДРИВНІ РОБОТИ

F16 ВУЗЛИ ТА ДЕТАЛІ МАШИН; ЗАГАЛЬНІ СПОСОБИ ТА ПРИСТРОЇ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ТА ПІДТРИМУЮТЬ НОРМАЛЬНУ ЕКСПЛУАТАЦІЮ МАШИН АБО УСТАНОВОК; ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЯ ВЗАГАЛІ

F16B ПРИСТРОЇ І ДЕТАЛІ ДЛЯ ЗАКРІПЛЮВАННЯ АБО З'ЄДНУВАННЯ КОНСТРУКТИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ АБО ДЕТАЛЕЙ МАШИН, наприклад ЦВЯХИ, БОЛТИ, СТОПОРНІ КІЛЬЦЯ, ЗАТИСКАЧІ, ХОМУТИ АБО КЛИНИ; З'ЄДНАННЯ ЧИ З'ЄДНУВАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ (з'єднувальні муфти для передавання обертального руху F16D)

F16B 4/00 З'єднування за допомогою гарячої посадки, наприклад з'єднування двох деталей, нагрітих до різних температур; посадка з натягом (тільки для металевих деталей або об'єктів B23P 11/02); нерозбірні з'єднання з контактуючими поверхнями тертя (F16B 2/00 має перевагу) [2006.01]

Формула винаходу:

Спосіб нерухомого з'єднання двох при якому деталей – суттєвим ознакам способу є ті, що складання здійснюють з попереднім нагріванням охоплюючої деталі (втулки) чи з попереднім охолодженням охоплюваної деталі (вала), алі на відмінну від прототипу відрізняється тим, що, при стабілізації температури деталі, що піддають температурній обробці, первісне зближення спряжених поверхонь відбувається безпосередньо біля торців, що стикаються, а за цим через лінійний характер залежності зменшення величини натягу від відстані від торців сила зчеплення також зменшується за лінійним законом.

СПИСОК РЕКОМЕНДУЕМОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кузнецов Ю.Н. Основы патентования и авторского права. – К.: ООО «ЗМОК», 1998. – 183 с.: ил.
2. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності. – К.: ЗАТ «Інститут інтелектуальної власності і пра-ва», 2002. – 104 с.
3. Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О.Д. Святоцького. – У 2-х т.: Том 1. Авторське право і суміжні права / За ред. О.Д. Святоцького, В.С. Дроб'язка - К.: Видавничий дім „Ін Юре“, 2000. – 356 с. Том 2. Промислова власність / За ред. О.Д.Святоцького, В. Л. Петрова – К.: Видавничий дім „Ін Юре“, 2000. – 272. с.
4. Жаров В.О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ЗАТ "Інститут інтелектуальної власності", 2002. – 188 с.
5. Цыбулев П.Н., Денисюк В.А. Оценка интеллектуальной собственности – К.: УкрИНТЭИ – 2002. – 216 с.
6. Волков С.И., Воскожян В.С. Товарные знаки в условиях рыночной экономики. М.: 1991.
7. Штуф Г. Договор о передаче «ноу-хау». – М.: 1976.
8. Штуф Г. Лицензионный договор. – М.: 1988.
9. Штуф Г. Издательский договор. – Л.: 1988.
10. Патентоведение. Учебник для вузов / Е.И. Артемьев, М.М. Богуславский, Р.П. Вчерашний и др. Под ред. В.А. Ряшенцева. 3-е изд., пере раб. и доп. – М.: Машиностроение, 1984. 352 с.